

В. Литвинов фотолари.

Кўчбулоқдаги геологлар посёлкаси.

1.

Автобус жанубга — Қўрама тоғлари этаги томон етдик учиб бормоқда. Оҳангарон дарёси устига янги қурилган кўприкдан ўтиб, теп-текис асфальт йўлга тушиб олғач шофер тезликни оширди. Машина шамолни жадал ёриб, олдинга интилди. Дарёнинг суви одатдагидан кўпроқ ва бутана, катта-катта тошларни шақир-шўқир бир-бирга уриб, тез ва ёйилиб оқарди.

«Тундаги ёмғир суви, бу» деди йўловчилардан бири — ўрта ёшлардаги қотмагина киши. «Эзи ҳам зап ёғди-да! Езининг чилласида булутнинг момоқалдирон журлигида шундай еш тўкиши намдан-нам бўлади. Худди челақдан куйгандек, — деди охири қаторда ўтирган аёл. «Тоғ ҳавосида бу, у жуда тайинси бўлади», ваэминлик билан гапирди ёнимизда ўтирган нуруийи кеса. «Майли, қанча ёса ҳам биз томонларга ёғаверсин, фойдаси бор: чорвата зарар қилмайди, ем-хашак эса кўпаяди. пахтамизга зийн қилмасас бос», қўшиб қўйди у, қандайдир ташвишли оҳанда. Нуруийи кеса ҳаммининг кўнглидагини гапирган эди. Автобусдаги ешу кеса — барча отахонининг гапини маъзулади.

Сўхбат шу мавзу атрофида қизилганган қизиб борарди. Абдулла ота билан танишдик. Бу доно мўйсифид кўчбулоқлик эканлар. Шу ерда—туғилиб, шу ерда 75 баҳорини кўриптилар. Отахон бу қадимий ерларининг жонли энциклопедияси экан, билиб, жуда мамун бўлиб, бу айни мўлдоо.

Машина метр сайин баландликка кўтариларди, тобора пишқиради. Ўлтининг бир томонида кўнка буй чўзган тикка қоялар, ўрнат-ўрнат тинамалар, иккинчи томонида жарлик, қаттагина сой, Соининг иккала томонида қатор қатор уйлар, турли тўман мевали ва манзарали дарахтларга бурканган. Ималли либос кийган ҳовиллар, экинзорлар. Тарам-тарам, оқ, қизил олма, гилос сингари қора, сариқ тоғолчапар ботиб бораётган кўёш нўрида кўзини қамаштиради. Йўл-йўлкай ураётган ёнғоқзорлар, те-ракзорлар, бир умр одоб билан таъзим қилиб турувчи мак-нун тоғлар, энг баланд тоғ ба-ғриларидаги кўм-кўк арчазорлар ажиб товланади. Ҳаётбахш, бе-ғубор ҳаво баҳри-дилнингизни очади, ўзингизни енгил ҳис қи-ласиз.

Тоғ ёнағирларидаги ўтлоқ-ларга ёйилиб кетган кўю-очки-лар, қорамолу йилқиларни кўз илғамайди. Ғалла ҳосили-ни йиғиб олаётган қомбайнлар, бўшаган ерларни ҳайдаётган тракторлар, тинимсиз маъдан ташинётган кудратли «МАЗ», «ЯАЗ», «ЗИЛ» автомашина-ларининг хайқирғи ҳаммаёқ-да фойё киритган. Бир вақтлар кимсасиз бўлган қир-адрлар-нинг ҳозирги жозибали қиёфа-сига шундай меҳнат симфония-си уйғуллашиб кетган...

Автобус дам пастликка шў-ғиб, дам юқорига кўтарилиб, ниҳоят манзилга ҳам етиб кел-ди. Кўни билан бутун борлиқ-ни иссиқ бағри билан эркала-

ОЛТИН БУЛОҚ

ган, нуридан эмдирган кўёш уйкуга бош қўйишга ҳозирлан-моқда. Унинг сўнгги зарқоқил-лари дарахтлар, бурғилар ас-регатлари ичда, телевизор ан-тенналарида ўйнаб, минут са-йини тоғ ўрнатлари томон кў-та-рилади...

— Кишлоғимизнинг ўтмиши-ни эсласам, бобоқолларни-мининг айлани турмушини-елга олсам, юратим эйрираб кетади. Ночорлик, қашшоқлик уларнинг йўлоши бўлган, —

ган олма-ўрик, чиллаки узум, тоғолча, ширинликлардан қў-йишди. Чой олиб келишди. Бир-икки пиёла чой ичилмас-дан сопол лангала палов кел-тиришди. Танавул қилдик. Шундан сўнг ота ҳикоясини бошлади.

— Лойдан ясалган уйлар ҳолвагагина турарди. Бунинг устига булоқлар уни хароб қи-ларди. Булоқлар кўчиб юра-ди, бир жойдан оқиб турган булоқ жойини ўзгартириб юба-риб, янги жойдан чиқарди. Кишлоғимизнинг номи ҳам шундан келиб чиққан. «Кўч-булоқ» деб аталганининг боиси ҳам шунда.

— Октябрьнинг нурли кўёши болқич, орадан кўп ўтмай турмушимиз фаровон бўла бош-лади. Ҳаммамизнинг кўсимиз-га оғиб тоғди. — дейди ҳур-санд ҳолда сўхбатдошимиз. — Қолхоз ташкил эдик. Унда ба-жонидил меҳнат қилдик. Нам бўлганимиз йўқ. Ундан ҳалол бойлик топдик. Бадавлат бўл-дик, обрў орттирдик.

— Ҳа, бизда ҳалол меҳнат қилган киши ҳеч вақт кам бўл-майди, — қатъий гапирарди Абдулла ота. — Буни ўзим-дан, қоласега қўн-қўшнла-римдан қиёс қиламан. Шу кун-га турмушимиздан ноласан, инсофизлик... кўрнамалик қилган бўламиз. Ҳа, кўрнамал-лик қилган бўламиз.

Еганиямиз олдимизда, емаган-нормамизда, Ҳамма на-са муҳабб. Шундай бир вақтда меҳнатнинг қадрига етмаётган

— Ойдин асалган уйлар ҳолвагагина турарди. Бунинг устига булоқлар уни хароб қи-ларди. Булоқлар кўчиб юра-ди, бир жойдан оқиб турган булоқ жойини ўзгартириб юба-риб, янги жойдан чиқарди. Кишлоғимизнинг номи ҳам шундан келиб чиққан. «Кўч-булоқ» деб аталганининг боиси ҳам шунда.

— Октябрьнинг нурли кўёши болқич, орадан кўп ўтмай турмушимиз фаровон бўла бош-лади. Ҳаммамизнинг кўсимиз-га оғиб тоғди. — дейди ҳур-санд ҳолда сўхбатдошимиз. — Қолхоз ташкил эдик. Унда ба-жонидил меҳнат қилдик. Нам бўлганимиз йўқ. Ундан ҳалол бойлик топдик. Бадавлат бўл-дик, обрў орттирдик.

— Ҳа, бизда ҳалол меҳнат қилган киши ҳеч вақт кам бўл-майди, — қатъий гапирарди Абдулла ота. — Буни ўзим-дан, қоласега қўн-қўшнла-римдан қиёс қиламан. Шу кун-га турмушимиздан ноласан, инсофизлик... кўрнамалик қилган бўламиз. Ҳа, кўрнамал-лик қилган бўламиз.

Еганиямиз олдимизда, емаган-нормамизда, Ҳамма на-са муҳабб. Шундай бир вақтда меҳнатнинг қадрига етмаётган

Кўчбулоқ олтин конида репортаж

четидаги супада гурунглашиб ўтирган бола-чақалари отахон-ни кўриб, пешвоз туришиб, салом беришди.

— Алайкум ассалом, — Абдулла ота қироати билан алик олар экан мен томонга ишора қилиб деди: — Бир ўзим эмас, меҳмон билан кел-дим.

— Жуда яхши қилибсиз-да, буаси. Меҳмон келган уй тў-лади, — Абдулла отанинг умр йўлоши табассум, мулойим-лик билан қарши олди. — Келишинларни кутиб, ошининг гуручини соймай турувдим.

Супага ўтирдик. Дастурхон ёзишди. Ҳовлидаги фарқ пиш-

ҳовурини ёки тўсатдан қалби-да туген урган аламин босини учунми, пиёладаги чойдан кетма-кет хўплади. — Бу ер-ларини бир вақтлар «борса кел-мас» деб бекиз айтишмаган-да. Бу ердагилар бутун дунё-дан ажралган ҳолда муҳтож-ликда яшаган. Қишлоқ ахли бир-икки бойвачча қўлида ин-габ етган, пулдорлар ҳамма-нини қонини қандақ сўрган. Бир бурда ном деб эртдан-кечгача белни икки бунб иш-лаганимиз, ўғлим. Ўшани ҳам бекинат едирмасди бу очкўз-лар. Турар-қойларимиз ҳолга маймунлар йнгарди, — ачи-ниб-кўйиниб сўзини давом эт-тирди, у.

БАКИР Усмондировнинг хизматидан қон қидирувчилар мамнун. Уни машинаси билан гоҳ тоғ чўқиларида, гоҳ сойларда учратасиз. Суратда: мохир шофер ўртоқ Б. Усмондиров. Н. ТУРАЕВ фотолари.

ЛЕНИН ЛЕКТОРИЯЛАРИ

Тошкент авиация заводи цехларида Ленин лекторияла-ри очилди. «Билим» жамияти завод ташкилотининг аъзолари тузил танаффус вақтларида қишлоқ буржакларда ва оқим-майдонларда лекция ўқишмоқ-да. Корхона бўлимининг бош-лиги, иттиқод фанлари наияд-дати И. А. Бекбулатов социал-листик кўжалик юришнинг ленинча принциплари тўғриси-да лекция ўқиди Корхона ҳи-собаш марказининг бошлиғи техника фанлари кандидати А. Л. Витшенский завод мута-хассислари учун «В. И. Ленин фан-техника тараққиёти тўғ-рисида» деган мавзуда лекция ўқиди.

Инженерлардан Е. И. Кон-дратьев, И. Н. Лебедев ва «Билим» жамияти завод таш-килотининг бошқа аъзолари цех лекторияларининг ишла-даги қатнашмоқдалар. Жа-моатчи ҳодимлар кейинги вақт-ларда механика, тайёраш ва йнгув цехларида «В. И. Ленин социалистик демократия тўғ-рисида», «В. И. Ленин ва ўрта Осиё халқларининг тарихий тақдирин» деган мавзуларда ва бошқа мавзуларда лекция ўқ-идилар.

(ЎзТАГ).

КўРГАЗМАЛИ АГИТАЦИЯ ҲАҚИДА

социалистик мажбурият тексти қуриларди қилиб бўлиб қўйил-ган.

Металлургия бешиллик-нинг туртинчи йилида улкан ваэифаларини бажаришга олти-нишган. Йиллик план мўдлати-дан олдин адо этилиб, қўшимча 350 минг сўмлик махсулот таъйирланади. Қўшимча реализа-ция қилинган махсулотдан 100 минг сўмлик иқтисодий фойда олинади. Ишчи-аодан тушади-ца рационализаторлик ва ик-тирочилик таклифларини ҳамда янги технологияни жорий этиш туфайли салкам 700 минг сўм-лик маблаг тежаб қўйилган.

Цехларини айланиб қўзланган марралар қандай эбт этилаёт-ганлигига ғувоҳ бўлидик. Ре-монт-механика пехи ишлаб чи-қариш майдонларига осилган шнорлар коллективни янги мар-раларни эгаллашга даъват этади «Йилги ва қизлар! Коммунист-часига яшаш ва меҳнат қилиш-га ўрганиш» деган сўзлар ёзил-ган бир плакатда. Ҳозир бу цехда 134 киши коммунистик меҳнат қарбдори деган шараф-

ли номга эга. Бешта бригада коммунистчасига меҳнат қила-япти. Айниқса, коммунист Эдуард Руине бошлық коллек-тив ажибий гайрат ва ташаббус кўрсатаётди. Бригадада 10 ком-мунист бирлашган. Бригада аъзоси Александр Куратов комбинат партия комитетининг аъзоси.

Цех коммунистлари ўз олди-ларига қўйилган ваэифани ях-ши билишди. Бинобарин, шнор-лар ҳам бу ваэифаларни ифода-лаб турибди. Улар беш йиллик тошйирғини 1979 йилнинг 7 ноябригача адо этиш, меҳнат унумдорлигини 15 процентга ошириш учун кураш бошлаган-лар. Коммунистлар — фрезерчи Тошпалат Иноғомов, слесарь Усмон Қўлжонов, ремонтчи Леонид Ступинов каби ўртоқ-лар қушдалик тошйирғини 1.5 ҳиссадан бажариб қўзланган маррага тобора яқинлашмоқда-лар.

Цех пештоқига осилган шнор ишчиларни тежамкор бўлишга чақиради. Плакатларнинг бири-га «Никелин тежаб сарфланг.

Унинг бир килограмми 3 сўм 50 тининг туғилди» деган сўзлар ёзилган. Мис, бронза, алюминий каби рангли металллар тежаб сарфлашга ҳам ишчилар алоҳида эътибор бермоқдалар. Ҳар бир станокнинг олдида қи-қилган чанқон рангли метал-ларни йиғиш учун махсус яшик-лар ўрнатилган.

Тенажкорликда 1-металлур-гия пехи ҳам олдинда кетаяп-ти. Бу цехга ўрнатилган плакат-ларнинг бирига «Заваддаги ҳам-ма нарса сенки. Улардан азаллаб фойдалан, хомашелар-ни тежаб-тергаб сарфла» деб ёзиб қўйилган.

Коллективимиз тежамкор-лик учун курашиб бир қатор янгиликларни жорий этди. — дейди цех партия ташкилот-секретарининг ўринбосари Ни-колай Пятков. — Мавзуд 8 та смена бу соҳада ўзаро мусоба-қалашпти. Цех ишчилари 50 та рационализаторлик таклифи киритиб 45 минг сўмлик хомашени тежаб қолди, меҳнат унумдорлигини 10 процентга ошириш учун кураш бошлаган

ПАРТИЯ АХБОРОТИ

ЧИРЧИК ШАҲАР ПАРТИЯ АКТИВИ ЙИҒИЛИШИ

Яқинда бўлиб ўтган шаҳар партия актив йиғилишида ша-ҳар партия комитетининг иккинчи секретари А. И. Ани-кин «Шаҳар қурилиш-монтаж ташкилотларида кадрларни тай-лаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш тўғрисида» доклад қи-лди.

Шаҳар партия комитети Ўзбекистон КП Марказий Комите-тининг X пленум қарорларини амалга ошира бориб, кадрлар-ни тайлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашга эътиборин аи-ча қучайтди. Ҳозирги пайтда қўлаб партия кадрлари ҳў-жаликка малакали раҳбарлик қилимоқдалар. 180-қурилиш трес-ти ва унинг ёрдамчи ташкилотлари кадрларининг гайрат ва шнгоат кўрсатиб меҳнат қилаётганликлари туфайли шаҳарда қурилиш-монтаж ишлари ой сайин орғини билан адо этиб кел-ляпти.

Актив йиғилишида сўзга чиққан ютиқлар малакали кадр-лар тайёрлашдаги ютуқ ва камчиликлар устида алоҳида тўх-талдилар. Актив қатнашчилари В. И. Ленин туғилган кўннинг 100 йиллиғи шарафига бошланган социалистик мусобақани кенг қулоқ ёйдириб, қурилиш-монтаж ишлари планини мўдда-тидан олдин бажаришга қаратилган қарор қабул қилдилар.

КҮН ТАРТИБИДА — ЕШ КОММУНИСТЛАР БИЛАН ИШЛАШ

КАЛИНИН. Райондаги Карл Маркс номи қолхоз сазбавот да-валари, фермаларида қўлаб қосмоқ-ёшлар меҳнат қилмоқда-лар. Улар кеска, тажрибатор қолхозчилардан ўрик олиб, мўс-кул сазбавот ва чорва махсулотлари ештириш ишига муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Қолхоз партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган йиғилиши-ни тартибидан еш коммунистларни тарбиялаш ва улар билан ишлаш масаласи қўйилганлиги ҳам бекиз эмас.

Ҳозирги кунда қолхоз партия комитети ҳисобидида комму-нистлардан 23 нафарини еш коммунистлар ташкил этади. Уларнинг онига марксизм-ленинизм гоаларини сингдириш, ватанпарварлик, партия, халқ ишига, сарфат, интернациона-лизм руҳида тарбиялаш партия комитетининг муҳим ваэифа-синди.

Еш коммунистларнинг қўнчилиғи ўларига тошйирғинлар иш-ни меҳр билан бажариб, ишлаб чиқаришда яхши натижаларга эришмоқдалар. Улардан бири Раъно Сулаймоновадир. У 3-бри-гада даласида ишлайди. Раъно ишга барвақт келади, иттиқод-ли, ҳам хулқда, одооба, тошйирғинлар ишини бажаришда бошқа-ларга намуна бўлмоқда. 2-бригада аъзоси Амир Икромов қиш ва баҳор қишқичликларини мардонпарварлик билан енгитилар-дан бири. У плёнка тағида эртаги сазбавот ештиришда қўлар қатори меҳнатда намуна кўрсатади. Ўстаим Йўлдошева ўтган йили ҳар бир сотин сингирдан 5400 килограмдан сўт соғиб олган эди. Бу йил ўз боқимидан 15 сингирнинг ҳар биридан ўтган йилдагига қараганда кўп сўт соғиб олмақчи.

Йиғилишда ана шу сингари еш коммунистларининг ибратли ишлари тилга олинди. Шу билан бирга кеска коммунистлар ҳам сўзга чиқиб, ўларанининг иш тажрибаларини ўртоқлашди-лар. Назарий билимларини ошириш устида қандай ишлаётганли-кларини айтиб бердилар.

Еш коммунистлар доҳиймиз В. И. Ленин туғилган кўннинг 100 йиллиғи олдиндан унинг таржаман ҳолини ўрганиб чиқиш, асарларини мўтавола қилишга аҳд қилдилар. Шоян сана му-носбати билан ўзаро мусобақа боғладилар. Ўз зиммаларига конкрет мажбуриятлар олдилар.

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИГА ҚЎШИЛГАН ҲИССА

Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги комитети президиумида

Осиё ва Африка мамлакатла-ри бирдамлиги Совет комитети-да Сурия Араб Республикаси ва Замбияга бориб келган совет жамоатчилиги делегациясини 12 августда президиум аъзолари, комитет активлари, матбуот ва-киллари билан учрашди.

Делегация бошлиғи, Ўзе-бекистон ССР Министрлар Сове-ти раисининг ўринбосари М. Турсунов ва Осиё-Африка мам-лакатлари бирдамлиги Совет комитети президиумининг аъзо-си В. Л. Кудрявцев Сурия Араб Республикаси билан Замбияга қилинган сафар якунлари тўғрисида ахборот бердилар.

Совет делегациясини аъзолари Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Сурия комитети В. И. Ленин туғилган кўннинг 100 йиллиғи байрамида актив қат-

нашишга тайёрланётганлигини, мамиянинг билан қайд қилди-лар. Замбия сиёсий доиралари-нинг вакиллари ҳам Осиё ва Африка мамлакатлари бирдам-лиги Совет комитетининг В. И. Ленин туғилган кўннинг 100 йиллиғини байрам қилиш юза-сидан белгиланган тадбирлари-да қатнашишга тайёр эканликл-ларини билдирдилар.

Бирдамлик Совет комитети раиси Мирзо Турсуновда учра-шув охирида совет жамоатчили-ғи делегациясининг Сурия Араб Республикаси билан Замбияга қилинган сафари Совет Иттифоқи билан Араб ва Африка мамла-катлари халқлари ўртасида дўстлик ва ҳамкорликни янада кенгайтириш ва мустақамлаш ишига қўйилган муҳим ҳисса эканлигини таъкидлаб ўтди.

Партия ташкилотларининг ҳаёти тўғрисидаги китоблар

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия тарихи институти В. И. Ленин туғилган кўннинг юз йиллиғига атаб, партия ташки-лотларининг ҳаёти тўғрисида бир қанча китоблар тайёрлади. Улардан бир қисми «Ўзбекис-тон» нашриётида босилиб чиқ-ди.

«Халқ ҳўжалигини юксалти-риш учун» деган китобда Ле-нини васиятларини, партиянинг саноат ва қишлоқ ҳўжалиғи со-ҳасидаги режаларини муваффа-қият билан амалга ошираётган коммунистларнинг таърибаси умуллаштирилган. Бу китобда техника тараққиёти учун, юкс-ак меҳнат унумдорлиғи учун курашда меҳнаткашларнинг таъаббуси ва гайратини оши-

ришда партия ташкилотлари-нинг таъсирини тўғрисида гап бо-ради.

«Қишлоқда коммунистик меҳнат учун» деган бошқа бир брошюрада Андиқон области мисолида келажак раиведчил-лари, умумхалқ ҳаракатининг ривожланиш йўллари, комму-нистик ҳаракатнинг пахтачилик ва қишлоқ ҳўжалиғи ишлаб чи-қаришининг бошқа тармоқлари-ни ривожлантиришга барақали таъсирини ёритиб берилган.

«Ўзбекистоннинг иқодий со-юзлири оммани коммунистик руҳда тарбиялашда» номи кит-об ёзувчи, расом, композитор — коммунистларнинг таърибаси тўғрисида ҳикой қилади.

(ЎзТАГ).

ДАЪВАТ

йиллигининг тўртинчи йили-планини 20 декабрда, 1970 йилининг дастлабки 4 ойлик тошйирғинини эса доҳий юби-лей нишонланадиган кунгача бажариш учун курашмоқда. Бу борада улар 8-цех билан ўзаро мусобақалашмоқдалар.

Ҳар бир смена ва бригада ўз конкрет иш планига эга. Бу плавларда коллектив мажбу-рият ўз ифодасини тўла топ-ган. Мастура Шарипова, Ма-матқарим Турсунов, Вотиқ Холмуродов каби алғор ишчи-лар ҳозир юбилей шарафига бошланган мусобақанинг олди-ни сафларида бормоқдалар.

Қийин эрийдиган ва ўтга-чидмал металллар комбинати коллективининг фикри-экири беш йиллик тошйирғини мўд-датидан олдин адо этиш, доҳий юбилейига муносиб тўёна ҳо-зирлаш билан банд.

Бу кураш ўзининг дастлабки натижаларини берляпти. Ўтган ойлار тошйирғини муваффақият-ли адо этилди.

Ж. НОСИРОВ.

